

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak,
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Ooppelik A.,
„Alltálmós Tudósító”-hirdetési
osztálya Budapest.

Nyilttér petitsera 20 fillér.

A „Csáktornyai Takarékpénztár”, „Muraközi Takarékpénztár”, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár” sat. hiv. közlönye.

Katholikus tantiókör Mura- közben.

Amikor a 60-as években a tanítói egyesületi élet föllendülése alkalmával Zala-vármegye területén a Muraközi Tanítóegylet is megalakult, nem közönséges pedagógiai tesület jött itt létre, de oly egyesület, mely kiválóan nemzeti szempontból esett elbírálás alá. Oly időben csoportosultak a tanítók, amikor a Muraköz szellemi és lelkivilágára életsúlyként nehezede reakcióval szemben a tanítók szövetkezése kétszeres jelentőséggel bírt. Az alkotmányos világ derengése küszöbön megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a felsziget tanítósága a nemzeti ügynek, mert kibontott lobogójára a muraközi tanítóságnak nemzeti irányban való purifikációját s ezzel a tanügynek magyar nemzeti alapra való helyezését írta.

Hogy Muraköz a horvát szellem légréből kikérülve, a felsziget egész lakossága, mondhatni kivétel nélkül, a magyar nemzeti szellem táncorvátlanul hiva lett, most is az, azt az iskola érdemének tudhatjuk be első sorban. S hogy az iskola ily irányban dolgozott, az az időközben járáskörre alakult tanítóegyesületnek a sikere, mely feltéve törekedett arra: hogy az iskola, ha sok helyen magyar nyelven nem is, de mindenütt magyar szellemben teljesítse kulturális és hazafias misszióját.

De csak azért oldhatta meg feladatát ily fényesen, mert e g y e t e m e s volt. Mind egy szálgy folytak össze Muraköz tanítói a

hazafias munkában. Abban a szellemben, melyet a Muraközi Tanítókör szelleme beléjük inspirált.

Az volt a mi büszkeségünk, hogy a járáskör egyetemes jellegét meg tudtuk óvni. Akárhány kísérlet történt is, mindenkor hajótörést szenvedtek azok azon az egyetemleges fölfogáson: itt Muraközben a tanítóságnak e g y n e k kell lennie. Akármely irányból kísérlik is meg, bármily intencióból is, az egység megbontását, annak ellen kell állani; mert itt a Haza határán, idegenszellemű püspökség égisze alatt a magyarság ügye a felsziget tanítóságának megbonthatatlansága, a tanítóság összetartása.

S ezért mindmáig hiábavaló volt a törekvés, hogy a felek, iskoláknál működő tanítók az egyetemes járáskörből kiválva különálló felekezeti tanítókat alakítsanak.

Minden tanítónak az volt a nézete, hogy bármily igazolt és tiszteletreméltó is az egyházi körök ambíciója, sőt kötelessége a felek, tanítóknak az ő zászlójuk alatt való csoportosítása, azért sohase tévesszük el szemünk elől az itt elérhető előnyök mellett a hátrányokat, melyek a különválásból eredhetnek.

Mert mi akadályozta meg eddig is a felek kör megalakulását? A tanítóság és a járáskör vezetőségének az a feltevése, mondhatni meggyőződése: hogy addig, míg Muraköz a zágrábi püspökség alá tartozik s míg ellenséges áramlatoknak is ki lehet téve, azok ellen védekeznünk kell. Védekeznünk a magyar iskolai törvények alapján összeolvadó lelkesedéssel és tömörülő erővel!

S ezért soha felekezeti animoitásból nem voltunk ellene a felekezeti kör megalakulásának. De nemzeti szempontból voltunk védelmezői a járáskör egyetemlegességének. Mert éreztük, ha a szakadás megtörténik, a tanítóság egyrésze a függőségi viszonyból kifolyólag, függő vezetés mellett: nem lesz képes az esetleges káros befolyásnak olyan sikeresen ellenállani, mint az egyetemes járáskör keretében, annak palládiuma alatt. Éreztük, hogy két táborban szétválasztva, nemzeti érdekekért a tanítóság már nem lesz képes oly súlylyal föllépni, mint tette ezt a multban.

Ami ellen azonban oly sokáig küzdötünk, megvalósítását mégse akadályozhattuk meg. Már a tavalyi perlaki tanítói közgyűlésen éreztük előszelét; de nem hittük, hogy ténnyé váljék. Mégis megtörtént. A nyár folyamán megtörtént a szakadás. Megalakult a katolikus tanítói járáskör. Alaps abályait megerősítés céljából fölterjesztették s nem sokára törvényesen is megkezdheti a járáskör működését. Mert alapszabályait a kormány kétségkívül meg fogja erősíteni. Mert nincs rá ok a megtagadásra; hiszen ez az egyesület is csak hazafias alapon szervezhető. Bizonyossága ennek a hazafias beszéd, melyet az egyesület megteremtője, Pecsek György túskezesgyörgyi plebános, c. kanonok s az alsó-járáskör egyházi tanfelügyelője a járáskör alakulása alkalmával tartott.

S mi elhisszük, hogy igazat mondott. El kell hinnünk, mert mint magyar pap, eddig se cselekedett másként. De a hogy mult-

T Á R C A.

A horvát uralom és az októberi diploma.*)

Irta: Zrinyi Károly.

Február 5-ikére Muraköz visszacsatolása már eldöntött. Elmozdította ezt maga Varasd-vármegye törvényhatósága, melynek jan. 28-iki közgyűlésén nemcsak az anyaországgal való egyesülésről íránti óhajukat juttatták kifejezésre, de Muraköznek Zalához leendő visszacsatolását is egyhangulag elhatározták.

Ennek a hatása alatt 7-ikére Zala-vármegye bizottságát is összehívják Zalaegerszegré. Erre a visszacsatolt Muraköznek Martinics György, Tkalesics Sándor és Zdelár József tagokból álló küldöttsége is elmegy Gabelics és Sellyey vezetése alatt, hogy a tisztújításra Bécsből leérkezendő főispánt a megye székhelyén üdvözlőjék.

Ebből a gyűlésből kifolyólag, melyen a muraközi járás részére főbíróknak Gabelics Imre, szolgabíróknak Bogdán György, Lisziák Ferenc, Oszterhuber László, gyámi szolgabíróknak Juhász Sándor, esküdteknek Tkalesics József, Vrabc József, Go-

ricsánec József, Kollay Rókus; járási orvosnak Babics János választattak meg — küldtek ki egy bizottságot (Gabelics Imre, Hegedüs József, Horváth Péter, Szabó Imre), melynek a visszacsatolásból kifolyólag a Muraközre vonatkozó iratokat Varasd-vármegyétől át kellett volna vennie, s egy másikat is választottak, mely Muraköz községeiben a képviselőválasztásra jogosultakat írta volna össze.

De Varasd-vármegye főtisztviselői semmiféle iratokat sem akartak a bizottságnak átadni, mert szerintök 1848-ban nem az alkotmányos Varasd-vármegye, hanem Jellasics katonai kormánya foglalta el Muraközt. Muraköz tehát, alkotmányos értelemben véve, sohase tartozott Varasd-vármegyéhez. Így a küldöttséget Zágrábba utasították Soksevicshoz, ki mint a katonai hatalom képviselője, annak idején Muraközt Zalától elszakította.

A bizottság elnöke, Inkey Ádám, erre fölvilágosítás céljából magához Simonics varasdi alispánhoz fordult, kinek kijelentése szerint azonban Horvátország hivatalos közege az irományokat hivatalosan mindaddig át nem adják — mellyel Muraköz visszacsatolását is elismertetnék — míg Zala-vármegye főispánjától erre való felhívást nem kapnak, hogy ily honitársaik előrelátható támadásaival szemben — kik a visszacsatolást okvetlenül ellenezni fogják — fedezve legyenek. Együttl hivatkozással a bántól döközben leérkezett rendeletre, arra is figyelmezteti Simonics Inkeyt, hogy Muraközben mindaddig, míg a hivatalos át-

adás meg nem történt, csakis a katonai hatóság kormányozhat s kijelenti: ha a választópolgárok összeírását megkezdének, fájdalommal bár, de a bán szoros rendelet meghagyásából kénytelen lenne a Varasd körül elhelyezett több ezerből álló dísadás- és gyalogos katonasággal Muraközt rögtön meglepetni, hogy a bizottságot működésében katonai hatalommal is meggátolja.

Inkey azonban nem ijed meg: hanem kijelenti, hogy Muraköznek a megye közönsége által újonnan megválasztott alkotmányos tisztviselőit és biz. tagjait a katonai beavatkozással való fenyegetés nem retenti vissza s hogy tisztökben mindezek dacára is el fognak járni.

S a biz. tagok február 24-én Csáktornyan tényleg össze is jönnek, hogy a törvénytábla eskü letétele után működésüket következő napon megkezdjék s az összeírást március 5-ikére be is fejezzék.

De a bán is ura maradt szavának s Globocnik ker. főnök sürgetésére Csáktornyat katonasággal megszálltatja, hogy az októberi diploma következtében támadt állítólagos igaztottságot s forrongást a nép körében ellensúlyozza. A katonaság a város háztól csakugyan körülveszi s különbeni letartóztatás terhe alatt a bizottságot működéséig eltiltja. De Inkey sem enged, hanem a bizottságot együtt tartja s gróf Batthyány Imre megyei főispánhoz intézett rövid jelentését következőleg fejezi be: „Mintán mi ezen felszólításra is együtt maradván, kinyilatkoztattuk holnap a

*) Szemelvény a sajtó alatt lévő „Csáktornya Monografija” című munkából.

ját nem tagadhatná meg a jövőben sem, másként úgy se cselekedhetnék, mert azok a tanítók, kik az új kört megalakították, egytől egyig magyarok. Azokkal haza — s nemzetellenes működésre az új kört ugye terelhetné!

Meg vagyok tehát győződve, hogy ez az egylet is ugyanazon célokat fogja szolgálni s ugyanazokat a nyomokat fogja talponni, mint az anyaegylet, melyből kiváltak.

S így, amikor szóvá teszem az alakulást, nem kritika szempontjából teszem, hanem a kiválás okából szólok fel. Mert én még mindig azt tartom, hogy nem volt szükség ezt a tanítókört szervezni. Nem, mert az anyakör sem volt katolikus-ellenes, most se lesz az. Együtt voltunk békeségesen. Ápoltuk a hitelveket is. Vallástalan irányzata az egyletnek sohasem volt. A vezetőség mindenkor gondosan figyelt arra, hogy diszsonáns hang ebben a tekintetben a harmóniát az egyesület különböző jellegű tanítói között meg ne bolygassa. Hogy határozatlan katolikus színezete a régi körnek nem volt, természetes. Hiszen annak más-vallású tagjai is voltak. De, hogy többször nem tárgyaltattak vallásbeli témák, nem az alapszabályokon mulott, de a felekezeti tanítókon, kik ilyeneket felszínre nem vetettek.

Ahogy tehát katolikus színezet szempontjából nem volt szükség ezt a kört létesíteni, ép oly káros volt megalkotása nemzetiségi szempontból. Mert Zágrábban mégis csak mint vívmányra fognak rámutatni. A horvátok olybá veszik a dolgot, mintha a magyarság ügye szenvedett volna vereséget annak a testületnek a körében, mely eddig, mint sovén-testület, magyarosítás tekintetében vörös posztó volt a drávántuliak szemében.

Tudom, hogy tájékozatlanságukban gondolkozhatnak így — mert a kivált tanítók között egy se akad, aki eddigi érületét megváltoztatná — de a kör megalakulása tápot adhat nekik ily felfogásra. Ezt pedig fölösleges volt előidézni; mert míg a szakadás által a tanítóság ereje Muraközön megingott, másrészt bitorítja ellenségeinket, hogy amit eddig lappangva tettek, azt ezentúl több merészséggel nyíltan folytassák.

Nem helyeslem tehát a kiválást, de be-

falukon működésünket teljes erővel kötelességünk szerint megkezdeni, alkalmasint holnapi vagy még mai elfogattatásunknak nézünk eléje; netáni meg-hurcoltatásunk azonban korántsem zsbasztandja meg erélyünket és nem lankasztandja kitartásunkat.

Nem tartóztatják ugyan le őket, de parancsokra a biz. tagoknak szét kellett oszolniuk. Mielőtt azonban ennek engedtek volna, tiltakoztak az erőszak ellen s elhatározták: hogy kiki a maga községébe mégis csak elmegy. Mi tényleg meg is történik, habár a katonaság mindenféle nyomokban van s az összeírásban, ahol csak megteheti, őket meg is akadályozza. Ugyanekkor Szabó Imrét Muravid tájékán egy Kures nevezetű aktuárius rendelkezése foglyul is ejtik, de becslétszóra ismét szabadon eresztik.

Ez az akadémikuskodás a azonban helyzetben már nem változtat. Utolsó vonaglása volt ez a kihálóban lévő erőszakos horvát rendszerek. Anynyit elértek vele, hogy Csáktornyan több választottak s hogy Inkey ennek folytán később jelenik meg az országgnyilésen, mint a megye többi képviselői, de a horvát uralom megdőlt és Csáktornyára magyar szellem köszöntött be ismét!

Az okmányok is visszakerülnek, de nagyon rongyolódottan és hiányosan. Értékpapírok elveszték, árvák kötelezvényei s az urbéri kárpótlásokra vonatkozó papirokból szerződéses is elkallód-

lenyugszom. Megnyugszom benne, mert meg vagyok róla győződve, hogy a hazafias szellemet, melyet a kivált tagok körünkben magukba szívtak, ezentul is ápolni fogják.

Hazaszeretettel és fajnapi büszkeséggel meg fogjak tölteni az új egylet keretét. Sőt talán némi haszonnal is járhat a kiválás. Hozzá fogja szoktatni az új kör a papságot, hogy velünk együtt haladjon; mert a mi a régi egyletben nem volt meg, ez az újnál megvan: lelkesítők is vannak. Remélhetőleg érdeklődni fognak ez új tagok a tanügy iránt nemcsak egyházi, de nemzeti szempontból is. Ez kizárólag a tanítóktól függ, kik ügyszeretettel és ambícióval a lelkesítők a magyarság s a magyar szó bajnokaiá fogják fölavatni. S ha ezt elérik, akkor nem hogy örülök az új kör megszületésének, de sajnálni fogom, hogy a kiválás még csak most történt meg.

Fel tehát az új zászló! Hadd lengjen két lobogó a magyarság védőbástyáján. Egy tábor helyett kettőben dobogjon ezentul a hazaszeretettől áthatott hazafias kebel. Küzdjünk egymás mellett, de soha egymás ellen. Folyjék a verseny: ki tehet nagyobb szolgálatot a tanügynek, a magyarságnak? A megcsontult régi kör bizonyítsa be, hogy megfogya is ugyanazzal a lelkesedéssel, kitartással és sikerrel szolgálja a nemzeti ügyet, mint eddig tette. A kivált tagok meg izzó hazafiságukkal és munkakedvökkel bizonyítsák be, hogy csak azért váltak ki s alakultak külön: mert versenyezni akarnak a régi körrel a hazafiság és kultúra szolgálatában — felekezeti lobogó alatt.

S, akkor a verseny meg fogja teremni gyümölcseit. Az ellenség a kiválásból tápot meríteni nem fog. A nyertes meg csak a nemzetiügy lesz, mely a két táborban külön-külön, de közös cél érdekében küzdő bajnokok vállvetett munkájából győztesen fog kikerülni.

Zrinyi Károly.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy az 1906 évre egybeállított községi virilisták kiigazitott névjegyzéke f. hó 8-tól 28-ig a község háza tanácsstermében nyilvános közszemlére helyeztetett, s azt a jelzett idő alatt bárki betekintheti és 22-ét követő 15 napon belül megfellebbezheti.

tak Mi ellen a bizottság tiltakozván, róla a megye alispánjának jelentést tett.

Az öröm, mely a rendszer változása fölött Csáktornyan támad, leírhatatlan fokot ér el. Kivilágítják a várost, nemzeti zászlókat tűznek ki mindenfelé. A visszacsatolás emlékére fáklásmenet vonul a városon végig, mely alkalommal Mártin-csevics József polgár tolmácsolja a hazafias érzést, mely az örvendező lelkes polgárság kebelét eltölti.

A horvát járási hivatalnokok ezalatt lassanként elszélednek. A község is új tisztviselőket választ: immár a restituált magyar törvények szerint.

A törvényes rend ezzel újból beköszönt, a megbolygatott egyensúly újra helyre áll.

A hazafias szív örömében nagyot dobban s a keringésbe jött vér pezsgése a város összes létszereit fokozott működésbe hozza.

Egy szebb korszaknak nyílik a perspektívája. Biztos fejlődésnek ragoztatja le a város alapköveit, hogy rajta a modern Csáktornyanak fényes palotája fölépüljön!

A dicső múltunk határköve lépcsője egy még dicsőbb jövőnek.

S ezt a jövőt Glória övedzi körül: a magyar Nemtő dicsőfénye, mely Csáktornyát homlokon csókolja s ezzel a várost a magyar nemzeti ügy tántoríthatatlan bajnokává avatja.

S a nemzeti Géniusz soha nem tartott ennél fenségesebb eljegyzést!

(Vágo).

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXI-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

— **Meteorologia.** Csáktornya észlelő állomás szeptember havi meteorologiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnyomás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 747.47 mm. 30 évi szeptember havi közep: 748.07 mm.

maximuma: 755.1 mm. 18-án

minimuma: 741.8 mm. 30. án.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 16.8 C°, 30 évi szeptember havi közep: 15.8 C°.

maximuma: 30.4 C° 8-án

minimuma: 5.4 C° 19-én.

Párainyomás havi közepe: 12.7 mm.

Relatív nedvesség valódi havi közepe: 88.0 %.

minimuma: 54 % 8-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 4.1

Szélérősség valódi havi közepe: 1.5 méter másodpercenként.

Csapadék havi összege: 103.4 mm. 30 évi szeptember havi közep: 92.4 mm.

legnagyobb csapadék 24 óra alatt 35.1 mm. 27-én.

csapadékos napok száma: 11.

Zivataros napok száma: 4.

Viharos napok száma: 2.

Jégesős napok száma: 1.

Villogás 2-szer jegyeztetett.

Uralkodó szélirány a déli volt.

Szélcsend 3-szor észleltetett.

— **A király nevenapját** az idén is a szokásos kegyelettel ünnepelték meg Csáktornyan. A nyilvános és középületeken nemzeti trikolor lengett, délelőtt 9 órakor pedig a szentferencendüek templomában ünnepi szent mise volt, melyen megjelentek a hatóságok, egyesületek, iskolák és a katonaság teljes számban.

— **Esküvő.** Boldogfai Farkas Lajos, Festetich Jenő gróf gazdatisztje folyó hó 14-én tartja esküvőjét Margitai Genka kisaszszonnyal, Margitai József áll. tanítóképzőintézeti igazgató leányával Csáktornyan.

— **Áthelyezés.** A Déli Vasut igazgatósága Földes Adolf csáktornyai állomás kezelőt Pakrácra, Engel József pakráci állomás kezelőt pedig Csáktornyára helyezte át.

— **A Muraközi Pezsgőgyár** alig 1 éve kezdette meg működését s már is szűknek bizonyult a helyisége. A nagy arányu gyártás céljainak nem felel meg a régi telep s mivel itt bővítésről nem igen lehet szó, megfelelőbb helyről kellett tehát gondoskodni. A gyár céljainak megfelelő alkalmas hely csakhamar kínálkozott is a vasuti indóház melletti Hackl-féle szálloda áruba bocsájtásával, melyet a konsorcium azután 50.000 koronaért meg vásárolt. Ide költözködik át a gyár 1906 január 1-én, hol a telek nagysága idővel bármilyen bővítést és építkezést megenged.

— **Kanyaró.** Csáktornyan az elemi iskolai tanulók között a kanyaró járványszerűen lépett fel s oly nagy arányu megbetegedések fordultak elő, hogy az elemi iskola I és II-ik osztályában folyó hó 4-től kezdődőleg a tanítást be kellett szüntetni.

— **Partvédelmi munkálatok.** Bottornya község mellett a Mura jobb partja oly állapotban van, hogy a Mura áradásai idejében a községet és környékét állandó veszély, a vízmosások folytán pedig a folyó folytonosan közeledvén a községhez, magát a köz-

seget megsemmisítéssel fenyegeti. Ez okokból Bottornya község közönsége a község határában a Mura folyó jobb partjának a védelmi munkálatai iránt kérvényezett az alispáni hivatalnál. Az alispán most az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatal javaslata alapján a kért partvédelmi munkálatokat elrendelte, azaz a Bottornya oldali jobb partnak 780 m. hosszban kavicscsal töltött súlyesztő rőzsekötegekkel való védekezési munkálatait engedélyezte. A munkálatok létesítését és jövőben való fenntartását Bottornya község eszközi olyképen, hogy a tervezett 17403 korona költségből a m. kir. földművelésügyi miniszterium 5000 koronát ad, a többi 12403 kor. költség pedig a községet terheli. Még pedig 8240 kor. természetben leszolgálalando 5150 gyalognapszám, 2000 kor. 400 kétfogatu igásnapszám, és 2163 kor. értékű rőzse anyag alakjában. E partvédelmi munkálatok az engedélyezés jogerőre emelkedése után 6 hónappal föltétlenül megkezdendők és a megkezdéstől számított 6 hónap alatt befejezendők.

— Adomány a Muraközi muzeumnak. Tersztenyák Bodóg csáktornyai kőfaragó a csáktornyai Zrinyi emlékoszlopot és a perlaki Gasparics emlékoszlopot $\frac{1}{10}$ nagyságban hű utánzatban köből kifaragta és a Muraközi Muzeumnak adományozta. Ezzel kapcsolatban megemlítjük itt, hogy a muzeum az áll. tanítóképező régi épülnének a földszintjén egy külön terebben lesz elhelyezve, s mihelyst a folyó építkezések és átalakítási munkálatok teljesen befejeződnek, a mi 3—4 hetet vesz még igénybe, azonnal berendezik a muzeumot s azt a közönség is megtekintheti.

— Villamscsapás okozta tűz. A szeptember utolsó hetében volt abnormis zivataros időjárás tüzet is okozott. 27-én délután Felső Muraközben hatalmas villámlás és dörgés volt, a mikor egy villám Tersztenyák Ferenc II hegykerületi lakos istállójába beütött és a szalmatedelet meggyújtotta. Leégett ekkor úgy az istálló teteje, mint egy pajta, csűr és sertésöl.

— Betörés. Baráth Mihály muraszerdahelyi lakosnál Vezzel Ferenc stájerországi születésű csavargó molnár legény a lakószoba ablakát bezúzva, bemászott az ablakon és a szobából 12 korona készpénzt és egyéb dolgokat elvitt. A csavargó betörőt a csendőrség Hotiza mellett elfogta.

— Szép és biztos mellekkereset. Tanítók jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészet-hez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellekkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: »Hirdetési iroda» Budapest, váci-utca 20/h.

— Megszökött a pénzzel. Neufeld Lajos bottornyai lakos Tucias János baromfi ügynöknek 50 koronát adott, hogy az neki baromfiakat vásároljon. A megbízott vett is 4 drb. csirkét, a többi pénzzel azonban megszökött. Most keresik.

— Tűz. Szeptember hó 30-án este Toplek Antal drávaszentiváni lakos istállójának a tetőzele s a padláson volt szalma, 800 kor. értékben elégett. A tüzet a konyha kéményből felszállott izzó korom idézte elő, mely az istálló szalma fedelére hullott s azt meggyújtotta. A tulajdonosnak a felesége ezt észre vette és kiabált is, de mire segítségre mentek az emberek, már az egész tető lánokban állott.

— Véres verekedés. Folyó hó 5-én estefelé két uhlános közlegény egy kis borokával magukat jól felhangolva, a mulatóság befejezéséül elmentek özv. Vuigrincsicné mulató házába. Mivel azonban pénzük nem igen volt, vagy talán különben sem akartak fizetni, hát összeszólalkoztak a tulajdonosnéval, a minék a vége az lett, hogy egyik katoná Vuigrincsicnént egy kutorával alaposan összeszurkálta, azután pedig minden törhető tárgyat darabokra zuztak; sőt a szomszédok ablakait is beverték. Eközben valahonnan rendőrt kiterítették a szomszédok, de bizony ez sem birt a duhaj katonákkal, kiket végül nagynehezen a közeli kaszárnyából hívtak katonái őrség tett ártalmatlanná.

— A budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában (Budapest, VII. ker. Csömöri-ut 74 sz.) a rendes szakosztály első évfolyamán s az építő-ipari téli tanfolyam negy évfolyamára a beiratás október 29-től 29-ig tart. a) Rendes szakosztály. Tartama hat félév. A végbizonyítvány három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőmives, á kőfaragó vagy az ácsmesterség önálló üzésére s az építőmestri vizsgálatra való jelentkezésre. A végbizonyítvány a hivatalos állások betöltésénél az érettségi bizonyítvánnyal egyenlő rangu s jogot ad az egyéves önkénteségre. A végzett tanulók a vasúti s posta- és táviratizsli tanfolyamra is felvétetnek. Felvételi feltételek: legalább is a 15 életév betöltése, egészséges testi szervezet, legalább négy középiskolai (gimnasiaalis, real vagy polgári iskolai) osztály jó sikerű elvégzése s legalább négy havi gyakorlati működés az építő-ipar terén. b) Építő-ipari téli tanfolyam. Tartama négy téli félév. A végbizonyítvány három évi utólagos gyakorlat mellett jogot ad a kőmives, a kőfaragó vagy az ácsmesterség önálló üzésére, valamint szépítőmestri vizsgálatra való jelentkezésre. Felvételi feltételek: legalább 15 életév betöltése, egészséges testi szervezet, írni, olvasni és számolni tudás s legalább egy teljes építési időszakra terjedő gyakorlati működés az építő-ipar terén. A hosszabb gyakorlattal bírók s a felszabadult segédek, valamint a kik középiskolai osztályokat is végeztek, a felvételnél előnyben részesülnek. Az intézet igazgatósága készséggel ad részletes felvilágosítást s megkeresésre szívesen küld nyomtatott tájékoztatót.

Szabályrendelet a községek lakóinak nyilvántartásáról.

Zala-vármegye törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet alkotott a községek lakóinak, valamint a községek területén tartózkodó idegeneknek a nyilvántartásáról. E nyilvántartási szabályrendelet hatálya a vármegye egész területére, tehát Zalaegerszeg és Nagykanizsa r. t. városok területére is kiterjed. A szabályrendeletet, mely most van jóváhagyás céljából a belügyminiszternél, mint általános érdekű, egész terjedelmében itt hozzuk:

1. §. Zala-vármegye területén az összes községek lakóinak és a községek területén tartózkodó idegeneknek lak- és tartózkodási helyei bejelentendők.
2. §. A bejelentési kötelezettség minden be- és kiköltözéskor, a lak- és tartózkodási helynek minden változtatására kiterjed. Kivételt csak a jelen szabályrendelet 3. és 4. §-aiban megállapított esetek képeznek.
3. §. A bejelentést teljesíteni köteles:
 1. a háztulajdonos, vagy megbízottja:

a) önmagára és a háztartásához tartozó személyekre s általában véve mindazokra nézve, akiket házába, udvarába, kertjébe, általában bel-, vagy külterkére, nappali, vagy éjjeli szállásra, díjért, vagy díjtalanul csak 24 órára is befogad, kivéve, ha a befogadottnak a községben más bejelentett rendes lakása van;

b) bérlőire és az azok háztartásához tartozó személyekre; azonban a bérlő al-bérlőire és ezek hozzátartozóira nézve csak annyiban, amennyiben ezen személyek a bérlővel egyszerre költöztek be, vagy költöznek el;

2. a bérlő, vagy ennek megbízottja, vagy az, aki bármely címen magán- vagy középületben lakik:

a) a háztartásához tartozó és a jelen szakasz 1. b) pontjában említett személyekre nézve, amennyiben azok be-, vagy kiköltözése nem az ő be-, vagy kiköltözésével egyidejűleg, hanem külön történik;

b) általában mindazokra nézve, akiket lakásába, bérlete vagy haszonbérlete területére nappali, vagy éjjeli szállásra, díjért, vagy díjtalanul, csak 24 órára is befogad, kivéve, ha a befogadottnak a községben más bejelentett rendes lakása van:

3. nyilvános és magán tan- és nevelőintézetek, köz- vagy magánalapokból fenntartott jótékony intézetek, convictusok, egyletek, tápintézetek, kolostorok, conventek, alapítványok, kórházak, gyógy- és ápolóintézetek s általában véve minden köz- és magánintézetek igazgatói és előljárói mindazokra nézve, akik a felügyeletők alatt álló intézetbe fölvetettek;

4. vendégfogadósok és szálloda-tulajdonosok vendégeik és azok szolgaszemélyeztérére nézve;

5. az iparos-segédek u. n. szállóinak kezelői a beszállottakra nézve.

4. §. A 3. szakasz 3., 4 és 5. pontjaiban megállapított bejelentési kötelezettségek az ezen pontok szerint bejelentésre kötelezettek nézve ugyanazon szakasz 1. és 2. pontjaiban körülírt bejelentési kötelezettséget nem zárja ki; azonban a jelen szabályrendelet hatálya alól a hadkötelezettek sem vétehetnek ki.

A tényleges szolgálatban levő és hivatásuknál fogva a községben tartózkodó katonákra és honvédekre azonban e szabályrendelet hatálya nem terjed ki.

A vendégfogadók és szállodák tulajdonosai (bérlői), valamint az iparossegédek u. n. szállóinak kezelői azonkívül, hogy vendégeiket, ezek szolgaszemélyzetét, illetőleg a beszállottakat 3. § 4., 5. pontjai értelmében bejelenteni kötelesek, az említett személyekről rendes nyilvántartási könyveket tartoznak vezetni, amelyek a rendőri közegek által bármikor megtekinthetők. E könyvek zsinonnal átfűzve, lapszámozva és a községi előljáróság, illetőleg rendőrkapitány által hiteltesítve kell lenniök.

Folytatása következik.

MRÁZ TESTVÉREK fűszer- és csemegekereskedésében
minden pénteken és szombaton
friss ponty és süllő kapható. Előzetes megrendelésre pedig mindennemű folyó és tengeri halat szállítanak.

Felolós szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime, **Margitai Jozeфа** urednika
Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fil

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Politički pregled.

Kralj je dal pred se dozvati i grof Csáky Albina predsednika magnaške hiže. Kak novine pišeju kralj je čuti hotel grota Csáky-a, da kaj on drži od sadašnjega stališa. Csaky je skorom jednu celu vuru pred kraljom bil i pod tem vremenu je spominjal se sa kraljom od sadanjega stališa. Kak nadalje pišeju novine kralj je i to pital od Csáky-a, da kaj bude onda, ako orsačko spravišće barona Fehérváry-a i druge ministre pod tužbu vzeme?

Poleg 1848. ljetnog zakona najmre ministre koji sa orsačkim blagom nezakonsko postupaju je moći pod tužbu deti. Tužbu ablegatska hiža napravi a magnaška hiža pak zmed svojih članov sudce izbere, koju kakvugud kaštigu moreju smeriti na ministre, ili rešt ili peneznu ili smrtnu kaštigu. Jer to je ne vu zakonu da kakova kaštiga se ima deliti. Kad se jedenput sud na ministre donese, ovoga suda niti kralj nemore preobrnuti, tojest nemore milošću dati.

Kak smo već pisali, proti ministrom je već dana nutri tužba od levih strankah i to je sigurno, da kak se oktobru 10-ga orsačko spravišće skup zide, budeju izrekli grešnim ministre, koje leve stranke za nezakonite drziju.

Dakle osobito od toga je hotel čuti kralj Csáky-ove reči, koj kakti predsednik magnaške hiže, bude sa tem takaj imal posla. Grof Csáky, kak novine pišeju je po-

miril kralja vu tem poslu, pak zato med magnaši se jako srdiju na njega. Prónay Dezső baron je već izrekul, da bude proti Csákyu gori stupil oktobra 10-ga i da bude izrazil nezaufanost magnašov proti Csákyu. A to veli on zato, zakaj je Csáky dal takov navuk kralju, koj opet k Fehérváryu vodi, a ne k levim strankam.

A da budu leve stranke tužbu napravile proti Fehérváryu, to je već završeno delo, i taki 10-ga pošleju magnaškoj hiži, koja mora odlučiti zvrhu tužbe.

Kaj se tiče socialistov, tu jeden znameniti pojav vidimo. Zbog demonstracije, kak smo vu zadnjem broju pisali, kada su proti magjarskoj zastavi išli nekoji peštanski polepuhi, su sada svi poštenu težaki ostavili stranku medjunarodnih socialističkih vodjah i priklopili su se k levim strankam. To nije politika. To je pojav domorodskoga srdca. Težak, koj vidi da mu njegove domovine najljepši simbolom, da mu njegove domovine zastavu pogrdiju vu njegovo ime vulički polepuhi, vu srdcu se mu zbudi ona čut, koju je sa materinim mlekom još vu se vzeli i brani domovinu. Oh kak lepo je ljubiti dom!

Kak pišeju novine medjunarodnih socialističkih stranka je 60 jezer članov imala a vezda kad su nju najviše težakov ostavili ima samo komaj 6 jezer!

Socialistički vodje i to Bokányi Dezső i dr. Goldner Adolf, kak takaj Izrael Jakab već i čuliju, da su je njihovi člani već ostavili pak zato su se počeli sa levimi stran-

kami pogajati. Sigurno svigdi kam ideju, njim se malo veruje.

Znamenito je i to, da sada grof Tisza István takaj piše proti obćenitomu zbirnomu jušu, tojest proti Kristóffy ministru, koj to sa pomoćjom socialistah hoće napraviti.

Leve stranke su ovoga meseca 4-ga skupno spravišće držale. Tu su dokončali odgovor na kraljevih 5 točkah. Poleg toga vrluju leve stranke da poleg kraljevih kondicijah nemreju vladu prek vzeti.

Fehérváry baron je i sada vu Beču i razpravlja sa kraljom. Tak se čuje, da bude Fehérváry kakti na novo imenuvani ministerpredsednik došel dimo vu Budapeštu. Ovoga meseca 5-ga se je još nikakovo odlučenje ne pripetilo. Kralj još bojezljivosti proti programu Fehérváry barona, pak zato se nemre odlučiti. Da je još ne bilo odlučenje, to nam i sam Fehérváry svedoči. On najmre sam je pred jednim novinarom rekul da se je odlučenje ne pripetilo.

Ovoga meseca 10-ga bude se opet držalo orsačko spravišće. Do toga dneva se sada mora neka pripetiti, ili na levo ili na desno.

Kak nadalje čitamo vu novinah, horvatski ablegati su vu Fiumi spravišće držali, na kojem su izrekli da budu magjarske leve stranke od sada podpomagali, jer kak i povest svedoči magjarski i hrvatski narod svigdar kad su skupnom jakostjom delali su srećneši bili, kak da su širom vlekli.

Z A B A V A.

Sam svoj je muž.

Tak, tak! Moju kćer hoćete ženiti, mladi gospon? — pital je bogati seljak Trešnjar, pipu iz ustah spuknuvši i mladoga čovieka od glave do pet promatrajući.

Lukač Vrabelj, tak se je zval mladostenja, bil je u istinu liep mladić, a on je to i dobro sam znao. Kaj je i na to gizdav bil. Ali sad je tu stal sve farbe mienjajući pred ocom svoje odabrane.

»Je, poštovani gazda — izmucal je komaj poslie duljeg vriemena — »ja sam snočka Marici o tom govoril, a ona e je poslala k vam.«

»Marica je vrlo dobra i poštena dievojka — veli otac — »i ona takodjer zasluzuje dobrog muža. Kaj znate vi?«

Ovo nenadano pitanje je mladica do kraja zmešalo.

»Ako vi pod tim mislite, dali ja mogu ženu zadržavati — to ja mogu dokazati — veli mladić.

»Ah, to ja znam, da ste bogat — odgovori stari Trešnjar — »ali ja si samo mislim, da moja Marica pojde za vas a ne za vaše bogatstvo zamuž. Kakovu anda sigurnost mi morete pokazati za slučaj, da vaše bogatstvo — kaj se je već jezero krat dogodilo — propadne? Na koj način hoćete u tom slučaju, za budućnost moje kćeri skrbeti? Kćemu imate vašu bi tru glavu i kriepeke ruke? Jeli je razmete i rabiti? Kaj znate?«

Na takovo izpitivanje Lukač nije bil pripravan. On je zabunjen u pitajućega zuril i nije zmogel rieči.

»Ja mislim — veli stari — »da ste nekakovu delaćnicu ili školu pohadjali. Kojoj struki ste se posvetili?«

»Nijednoj, gazda; jer ja sam mislil — »Ili vodite kakovu trgovinu?«

»Nevodim nikakovu, — odgovori mladić — »moja mati je rekla, da meni polag tog blaga, koje će mi pripasti, nije potrebno nikaj se učiti.«

»Nezamerite!« — veli stari — »tak je rekla vaša mati. Ali ako vas ja gledam tu stojećega, skroz zdravoga i liepo zračćenoga

mladića od dvadeset i četiri godinah, pak si promislil, do vi u svojem životu niste još nikada niti forint zaslužili, — bez zamere — to je ipak sramota za vas i za vašu mater. Pak vi hoćete moju kćer za ženu?« — nastavi stari Trešnjar, zestoko pulkajući iz skoro ugasnute pipe, svoje prodećto, — »ja sam mojoj kćeri dal toliko prilike za izobraženje, kak svakoj gospodični u kotaru, i ona je tu priliku hasnovito upotrebila. Ali ako nuz to nebi znala sve kućne pole raditi, ja ju nebi hotel prizvati za svoju kćer. Ja bi si mogel više nego jednu služkinju u kući držati, ali neću. Ona neka mi ostane vesela pievajuća, smieskajuća crvenog lica dievojka, kakova i je; meni nije treba bledie tturne dame sa zeludačnom bolju, bez krvnatu sa »ah i oh i jaj. Zaklel sam se, da ju nikada nebudie mladić ženil, koj je od bogatih roditeljah samo. Ali ona je jedenkrat svoje bedasto srdce na vas izgubila. Anda poslušajte moj tolnač i nauk: Odlučite se i učite — delati. Pokazite se kak muž! Postanite u nekakovoj struci savršen; ja vas nepitam u kakovoj struci, samo neka bude neka pristojnoga. Onda dojdite opet

Rusko-japanski mir.

Car je ovoga meseca 1-ga primil Wittea u Björkörundu. Witte je na »Strela« zvanu ladji išel i car ga je na obali pričeka. Car je za grofa imenuval Wittea i pozdravil ga je, da je mir tak lepo sklopljen med rusi i japanci. Car je pri obedu na zdravje Wittea pil.

Vu Ruskoj pod jednom traja nemir i buna u Batunu su u jednoj fabriki mnogo pušakah i nabitih patronah našli. Car je Trepovu i Witteu dal nalog, da naj zakonsku osnovu napraviju, kak bi se mogla buna uništiti.

Kak jedne novine pišeju: japanska vlada opet hoće peneze na posudu zeti. Zbog toga su rasprave u Londonu, Berlinu i Parizu. Ove peneze budu japanci za domaće orsačke duge nicali.

Pošlite decu u školu.

Tu je već vreme, da deca hodiju u školu, pak itak je mnogo roditeljev, koji još do sada nisu dali svoju decu u školu. Jedni zbog nemarljivosti, drugi pak zato jer tobož decu doma hasnujeju. Ali ako premislimo, da kuliko more hasna vzeli čovek jednomu detetu, pak kuliko kvar je to ako dete nehodi u školu, onda bi ipak morali dete u školu poslati, jer mi mi kuliko hasna nezememo, kuliko je kva a ako, dete nehodi u školu.

Zakon na one roditelje kaštigu meri, koji decu nepošilaju u školu. Jesu nekoji roditelji koji se nikaj nebrigaju sa zakonom. Sa tem i proti Bogu grešiju, koj zapoveda zakone obrdržati. A drugoć sami sebi kvar delaju. Deca budu je potlam klela, zakaj su je ne pustili u školu.

Kak je u zadnjim broju bilo pisano i u čakovečkoj orsačkoj preparandiji se bude gospodarstvena škola postavila. To je jako dobro. Koji ste blizu, dajte vekšu decu u ovu školu, barem budu dobri gazdi iz njih. Barem se nebudu potepali.

Birov.

do mene, pak ako će vas Marica onda hoteti, tak neka bude vaša. Poštena kućna gazdarica se mora zaslužiti. Moja Marica će samo pred onim mužem imati počitanje i samo će onoga štovati, koj nežive jedino iz herbije, već koj i nekaj znade. Sam svoj je muž!

Potlamkam bi stari Trešnjar to bil rekel, izklopil je pepela iz pipe na uglu klupe, spravi ju u žep, okrene se i otide u kuću. Njegova kći Marica pako je čekala pri vrt-nih vratih, gde su se i druga mladenci sastajali i spomenkuvali, na Lukača Vrablja.

Sve veselje je zniknulo iz njezinog lica, kad je na svojem dragem, već iz daleka opazila nieku ozbiljnost, bi reći potislenost. — Na njegovo pripoviedanje, jedan čas je mučela a onda veli: »Otac dobro misli i ja nemislim da nema pravo.« — zatim onak zamišljeno doda: »i u školi sam se negda učila, da čovjek more se izgubiti, jedino znanost ne, pak zato, da se svaki čovjek bez razlike, seljak ili gospon, siromak ili bogataš, mora nekaj učiti i ono znati, za slučaj da — dojde u škripac Sigurno je sigurno, ali sigurnije je sigurnije,

Kaj je novoga!

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam u novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Velika krvoločnost.

Blizu Drezde, kak odonut telegrafiraju ove dneve na šest toričnu krvoločnost došli jesu. Linckeova glažara hiža je gorela i puk pri gasenju ognja je spazil, da Linckeova cela familija je skončana. Ognja su friško pogasili i ovak u došli nato, da u hiži iz razkoljenom glavom mrtva leži Linckeova mati, njegova žena i četvero njegove dece, on sam pako je pobegel. Još on dan su prijeli Linckeija. Valoval je, da je spomiril svoju familiju i vužgal si je hižu. Zbog česa je to učinil, neće valovati.

Razbojni potepuhl.

Iz Aradom u susedstvu u Végegyhazu, kak odonut pismovnik javi, više zločin-cov napalo je Jusko János maršečkoga trgovca i porobili su njega. Jusko najmre je krave prodal i zločinci napazili su ga kad je svojom ženom prama domu bil išel. Na jednom na porobljenje prikladnom mestu su napali trgovca, koj se iz svojom ženom skupa gjejerno branil i razbojnici samo iz velikim trudom mogući bili jesu nje na zemlju porušiti. Jusko na glavi na smrt pogibelno je oranjeni, žena na više mestah menše rane je dobila od razbojnikov, koji su tri sto korun po robili iz trgovcovoga žepa. Redarstvo jednoga razbojnika po imenu Špiak Janoša još ono noć je prijelo.

Zabavni pojav.

Vu Českim orsagu na pišecijskim vojnim vežbanju pripetil se je jeden spomenka vreden pojav. Kralj najmre u pišecijski varaski veliki palači primil je one, koji su iz pokoranim pozdravljenjem čekali primitija njegova hipa. Plemenitiši, svećeniki, činovniki i učiteljskoga stališa gospoda poiskali su to priliku, da pred Vladaocum svoj duboki naklon načiniju. Kralju je dobro poznata, ova človečanska gingavoća, pak nije bil jalen se žnjimi u govor pustiti.

pak to je već od naravi zadaća čovieka, da se nečem bavi a da se nazasmrdi od lienosti kak na miru stojeća mlaka.

Poslie tog svog mnienja, kaj se je podpuno slagalo sa otcovim, mogla je na Lukačevom licu opaziti veliku uzbudjenost, jer on si izbilja nije sam znal savietovati kako to započme, a kak je ovak pokunjeno i zalostnog videla pred sobom stati melne mu voljko svoju ruku na njegovo rame te milim i ljubkim glasom mu veli: »Neka bude kako hoće, Lukač, ja ću na te čekati!

Ove rieči Maričioe su neizmerno zaljubljenog Lukača Vrablja bile odlučujuće te se njegovi pajdaši nisu malo začudili, kad je na jedan krat Lukača nestalo, kak da je u zdenec opal, a nitko nije znal kam je dospel. I mi bi se za njega bojali, jer mogla mu se je nehotična nesreća dogoditi, mogel je biti porobljen i ubijen i svašta takovoga mu se je moglo dogoditi. Ali mi se za njega nikaj nebojimo, jer prava ljubav sve nadvlada, a mi smo čuli Maričine rieči da bilo kako bilo, ona će ga čekati.

Od tog vriemena su prošle četiri godi-

— Med spomenkom med ostalemi k jednomu gosponu se obrne iz ovim pitanjem.

— Kak veliki je vaš kotar?

— Trideset i tri ljet star jesam Njihovo Veličanstvo odgovoril je do zemlje se na nizujuć pitajuć.

— Kralj posmehavajuć je dalje pital.

— Vnogo posla morete imati?

— Od vremena visi Njihovo Veličanstvo.

— Vladalac je spazil, da iz jednim gluhim človekom ima posla, tečno se je na smijal, i otisel je dalje.

Zaljubljenost.

Szabó Sándor dvadeset i šest ljet star preparandišta u Budapešti blizu preparandije se u glavu strelil. Za sobom u ostavljenim listu to piše, da njegova zaručnica Veisz Irenka je večera vumrla, radi toga se on takaj razdelil iz svetom. Veisz Irenke mrtvo telo su položili na stolicu na Kerepeš-ut ležećoj hiži. Celo noć su verestovali poleg nje. Prama zorju familije njeni člani i drugi na verestovanju bivši, su na počinek otišli i okolo mrtvice goreće sveće bez pazljivosti ostavili jesu. Okolo osme vure u jutro veliki dim se kadel iz mrtvačke hiže. Familije člani iz velikom strahotom bežali su u mrtvačku hižu, gde vre onda celo dugovanje je u plamnu stojalo. Domačina je odmah pozvala ognjobrnce, koje se jesu hitroma pojavili na lice mestu i ognja pogasili. Ogenj, kak do vezda ustanovili jesu, od okolo mrtvice položeni svećah je izišel. Od mrtvice njenoga pokrivača ili štara zežgala se mrtvica takaj na tuliko, da doklam su ognja bilo pogasili, mlada ljepe bjeloptune lasi imajuću mrtvicu, koma da bilo je nju poznati.

Verno družinče.

Jako davna bila su takva blažena vremena, ka i se nahadjala jesu takva verna družica, kak od koje sada budemo imali spomenka. Od jedne šlovačku puće je spomenek, koja prek mnogo ljet verna sobarica bila je Ružinsky Ilona gospoji koja si sada u Budimpeštu dađe vraćiti svojega težkoga betega Dobro družinče se pred par ljeti u Ameriko odpeglalo.

— Ove dneve je veliki nenad dostigel

ne i Marica, koja je u to vrieme sve snuboke odbijala, stupila je u dvadeset i prvu godinu svoje dobe. Ona je kak i poštena dievojka morala svakoga snuboka odbiti, jer je Lukaču obećala, da će ga čekati. —

Jednog liepog jesenskog dana, baš kad je stari Trešnjar vezal trsa pred kućom svojom, koj mu se je po zidu kuće do krova gore spinjal, pak ga je vietar od jedne letve odtrgnul, stana mu pred kućom liepa kola natovarena raznom liepo izdelanom bačvarskom robom. Konje nitko drugi nije ravnal već Lukač Vrabelj. Pred vrtne-mi vrati skoči on sa kolah hitrim i okret-nim skokom, koj je bil vrlo različen od onoga prijašnjega njegovoga tromoga i neslanoga gibanja.

»Dobar dan gazda Trešnjara — ja sam čul, da trebate raznu pintarsku robu, kak su to lagvi za mošt spravljati, maslenke za puter delati i ostala, pak sudim, da baš sada imam sobom dosta toga, kaj bi mogli upotriebiti. Poglednite si jedno malo moju robu.

»A čije je to dielo?« — zapita stari Trešnjara i stupi kroz vrata van k kolam.

gospoju. Iz New-Jorka lista donesla je njoj pošta. Od bivše njene sobarice, vernoga njenoga družinčeta došle je list, koj je pomilovanja vreden vu sebi.

— Ljublena moja milostivna — piše soborica, to čujem ovdi vu dalekoj udaljenosti, da vam jako zlo ide milostivna. Ja ovde, kad sam simo došla iz mojom marljivostjom i poslužanjem prisparala si jesan. 400 forintov, ako su vam moja milostivna potrebni, i ako primite od mene, iz srдца ponudim vam ovo malu svotu penez. Ar nigdar nemrem pozabiti moju zlatu milostivnu!

— Pjevačicu je na tuliko dirnul ov list, da se tužno rezplakala. Zatim je lista pisali vu Ameriku živući svoji sobarici zahvalila je njoj na njenim prijateljstvu i rekla, je da nije ona vu tak veliki nevolji, kak glasiju, da pače ove dneve vre odputuje vu Beč, gde nju opet sjajna pogodba čeka. Tam dragovoljno prime opet vu službu vernu sobaricu.

Smrt na šinjah.

Strahovitom smrťom preminul je ove dneve Juhász János oroshazijski stanovnik. Juhász je kupovat hodil i med kupovanjem obermere se povdal pilišu. Vu napitim položaju išel ja prama Kardoskutu i da prvlice dojde tamo, po železni šinjah išel je. Med putovanjem međjutim ga drem napal i Juhász si je doli legel na šinje. Za mali čas je ovud išel prama Orosháza po podnevni navadni teretni vlak, koj na dvoje prerezal je nesrečnoga človeka telo. Poglavarstvo je izragu podiglo na ustanovljenje, da koga terši vu nesreči odgovorljivost.

Zgoreto dete.

Iz Žabljare pismovnik jav Tóth Janos težački človek ove dneve išel je van na senokošu i svoju malu kćerku Agnesu je takaj sobom peljal. Vani na senokoši se podsukal i marljivo je počel posluvati vu svojem vrtu. Malu Agicu pako vu jednu malo napravleno stanje položil je spavat. Dete mesto toga da bi počivalo, svojega otca iz žnjegovim pruslekom se počelo igrati. Nreiskalo je žepa i najde vu njem šibice koje je počelo vužigati. Od šibice se njena opravica vužgala. Kad je otec ognja vpa-met vzal, vre samo svoje kćerke pepela našel je.

»Moje lastovito« — odgovori Lukač pun vesele oprostive gizdosti — »i ja mislim, da se mogu sa svakim bačvarom mieriti.«

»Stari Trešnjar podvrigne sve lagve i lagviče strogom pregledavanju i to komad po komad. »To je liepo i dobro izdelano« veli kad je i zadnjega komada pregledal, — »pak koliko hoćete za to imati?« — zapita konačno.

»Toliko, koliko sam vas pred četirimi lieti prosil, najme vašu kćer Maricu!« — odgovori Lukač.

Stari se na to dobrohotno nasmije: »Vidite, u vami ima ipak puno vriednosti i čvrste polje« — veli zatim — »dojdite nutar vrlo mladič. Bilo bi za čuditi se, da se nepogodimo.« — Lukač je to rad posluh-nul i stupil sa starim u kuću.

»Marica!« — zavove stari kroz kuhinjska vrata.

I Marica dojde melnatimi rukami do lakta iz kuhinje na hodnik vas, baš je u kuhinji melu za kruh presejavala. Ona je bila jednostavno po domači oblečena, imala

Dvoja krvoločnost.

Od dvoje strašne krvoločnosti dobivamo glasa iz Magyarczernye. Ov dneve po podne najmre Bende Jozsef magyarczernejski stanovnik iz Kurunci Juliano vani poslušal je iz duhanom, med čim zbog nečesa se posvadili jesu. Bendija puca je na tuliko zbantuvala, da pri njem bivajućum motikom je tak vudrl po glavi, da mlada puca je taki mrtva postala. Kad se glas od krvoločnosti bil razišel, nesrečne puce njeni rođjak, Bijacsi István je pušku sgrabil i Bendija na njegovim lastovitim stanu je strelil. Naravski Bijacija su prijeli.

Cesarski za južnu penezl.

Vilmoš nemški cesar višekrat kakti gavaler se izkažuje. Vezda kak iz Berlina javiju, petdeset pfenigov prikazal je vsakomu soldatu koj je 8-ga dneva na cesarskoj soldački paradi delnik bil. Cesar ove penezze za južinske penezze dal je iz svoje lastovite peneznice. Na paradi 40 jezer soldatov bilo je i po takvim 20 jezer marki koštalo je cesara ovo njegovo gavalerstvo.

Krvoločni soldat.

Iz Törökszentmártona pišeju. Vu turcvarmedjinski Nolcso občini Polyák Pál prosti soldat, koj nekuliko danov svoju sloboščinu spunjaval je pri svoji roditelji, iz jednim ciganskim dečkom se vu razgovor pustil, koj nikak ni hotel prav dati soldatu kai je on govoril. Pravdanju njihovomu je taj konec nastal, da Polyák iz svojom bajonetom prepričil je ciganskoga dečka i onda je pobegel.

Izglnuti proščenjari.

Ljetošnim radnajs-kim proščenjarem nit vreme niti pako sreća jim ni najbolje poslužila. Kak svako ljetu po žetvi, tak ljetos takaj jako vno-ga hodočastnikov išlo je iz Szegedina vu Radnu. Proščenjarev moglo je do jezero biti, k kojim na putu se još vno-ga priklopilo bilo. Pobožni hodočastniki ljetos su jako zločestoga puta imali, strahovita vručina i strašen prah sprevaljal je nje na putovanju, nit vode za pilo, nit zadosta hrane imali nisu. Osobito kad su se nazat navrnuli su jako vno-ga trpeli, tak da tri ženske su takaj i svoje življenje pogubile. Dve torontálvarmedjinske ženske pod

je pregaču privezanu te je baš liepo kak prava gazdarica izgledala.

Kad je Lukača zagledala, porumenila je sva do lasih, a zatim je uprla oči u otca te je pokorno čekala njegovu zapoved.

Jedan čas je stari gledal svoju kćer, koja je kroz to sva u zabunu došla, a onda joj veli: »Marica, ov mladič valjda si ga već kada negde videla — je dopelal voz lagvov, koje je on sam napravil — vrlo dobra i liepo izdelana roba. Ali on zahtieva veliku cieniu za svoju robu. Sada od tebe zavisi, jeli mu ju hoćeš izplatiti. Poslušaj me moje diete, kak ti odrediš onak ču i potvrditi, tvoj stari otac će se stvojom trgovinom posve slagati.

Timi riečmi otide stari lagano van na vrt, a mi idemo za njim, neka se mladi sami za robu pogadjaju.

Medjutim su se u sobi pogodili i to čvrsto pogodili, jer za četiri tjedna od tog dana su bile pri starom Trešnjaru gosti, kakovih već dugo u onoj okolici nije bilo.

Em. Kollay.

Lippom vu Maroš potok se vtopile jesu. Pod Aradom pako jedna segedinska snešica je sunčaricu dobila i doklam su vu varaš bili došli je vamrla.

Bratinska srditost.

Iz Magjarske Kaniže javiju. Vu Ószentiván občini Miklós Pál strelil je svojega brata, Miklós Ferencu. Brati već davna se nisu trpeli. Ove dneve su sami bili poleg hiže na vrtu i tam Pavel strelil je na svo-jega brata i kad je ov po strelbi dole opal bil, je k njemu išel i s revolverom po glav-i stukel i onda je sam sebe strelil. Krvoločnik je taki vumerl. Ferenc njegov brat pako vumira.

Krvni otec.

Grozno krvnost vćinil je vu Budapešti ove dneve večer Rab Jožef zidar. Iz revolverom strelil je četvero svoju detcu, med kojemi, jedno je vumrlo, tri pako se smrťom boriju, zatim i on sam takaj je hotel samonbojnikom postati prerezal si je svoje žile i vezda jako ranjeni leži vu špitalu. Strašnoga pripečenja zroki jesu ovi, da ove dneve vu Korna zvani oštariji bratvenu zabavu naredjivala je zanatnična mladež, na koju i Rabova žena se takaj pripravljala iz svojom kćerkom, kojoj je opravu zgotavljala. Rab, buduć mu sada ni najbolje išlo, prosil je nato, svoju ženu i kćerku, da naj ne trošiju i da naj najdeju na zabav. Prama večeru zatim je Rab vu oštariju otišel, kad je dimo došel svoju ženu i najstarešu čerku nije našel doma, revolvera zgrabil, da ovo drugo četvero svoju decu izkonča. Vse četiri je vu glavu strelil. Jedno dete, jedena-jst ljetošna pucka je taki vumrla, petnajst ljetošna njegova kći je na smrť oranjena postala. Smrtnu ranu zadržala je od revolvera kugla dvem njegovem sinu taj, med kojemi jeden je osem, drugi pet ljet star. Nesrečnu detcu iz otcom skupa su nje vu jeden špital namestili. Rabov položaj, je takaj na veliki pogibelji.

Talianskoga orsaga potres.

Iz Monteleoneva telegrafiraju: da Viktor Emanuel kralj je ove dneve vjutro na Jela jachtu vu Pargheliabu išel. Tam se jednu vuru dugo mudil med ruševinom i pohodil je unišćene občine. Kralj zatim vu Nikoterijavu se odvozil na ladji. Kad je taki vu susedstvu bivajuće občine pregledal, po automobilu je vu Triparivu otišel, gde na njegov obicgled srušilo se više stanja. Kralj se na zajutrekoval na Jeli Jachtu, izprevodjenjem Ferraris ministra na automobilu vu Pidzovu, Fila de Fiaba i vu Mairdavu je odputoval. Oservatore Romano novine javiju, da papa kalabrijskomu biskupu je vekušu sumu penez poslal, da neg naj razdeli po potresu med kvara trpeče. Viktor Emanuel kralj petdeset jezer lirah je dal vu imenu kraljice Fortis ministerprezidentu, kalabrijskim kvara trpećim za njihovu podporu.

Kradljivost na vlaku.

Linzki pravdeni stol na telegramu javil je na budapeštansko nadkapitanstvo, da med Saizburg i med Bečom na brzovnim vlaku Hauck i Karoly od kotarskoga suda prezidenta 700 korun gotovih penez, 2120 korun glaseći tri od sparkasse knjige i više ključov od kasse vkrali jesu. S kradljivostjom jednoga zakonskoga para sumliju.

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.40 —
Rozs	Hrż	11.70 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.20 —
Fehér bab uj	Grah beli	23.20 —
Sárga „ „	„ žuti	18.00 —
Vegyes „ „	„ žmésan	17.75 —
Kendermag	Konopljeno seme	23.00 —
Lenmag	Len	18.00 —
Tökmag	Koščice	21.00 —
Bükköny	Grahorka	13.60 —

962 6—20

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszigban bárkinek, a ki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

MOLNAR és PINTÉR

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Vezérképviselete a világhírű

Bächfoid-Crauzl-féle Benzínmotor-
Locomobil és

Szivógáz-generator motorainak

Legolcsóbb jelenkori üzem óra-lóerőnkénti üzemköltség 0,8—2 fillérig garántálva. — Legnagyobb biztonság. Teljesen veszélytelen. — Hatósági engedély szükségtelen. — Azonnal üzembe vehető és leállítható, gépészfüttő felesleges. — Költségvetés, árjegyzék bérmentve.

Ügynökök kerestetnek és jól díjaztatnak.

Bővebbet

Molnár és Pintér

cégnél

Budapest, V., Lipót-körút 13.

966 3—4

A bányavári gazdaságban egy teljesen jó karban lévő 4 lóerős járgány eladó. — Cím: Langer Makár földbirto
tokos Bányavár u. p. Muraszterdahely.

523 1—2

463. szám. 1905. végreh.

Arverési hirdetés.

Atulirolt bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósnak 1905. évi V. Sp. 173/5 számú végzése folytán dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd felperes részére Habus István és neje, Habus Pál és neje, Vlah Elek és neje murakirályi lakosok alperesek ellen 255 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrh. folytán alperesektől lefoglalt és 1900 k. becsült ingóságokra a perlaki kir. bíróság 1905. V. 259/2 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Murakirályon leendő megtartása határidőül

1905. évi október hó 20 napjának délutáni 2 órája kitzetetik, amikor a bíróság lefoglalt 1 ló és csikó, széna, kukoricakas, 2 szekér s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivattak mindazok, kik az elárve rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközölletett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig atulirott kiküldöttünel írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Perlakon, 1905. évi október hó 16-ik napján. 522

Keil-Lakk

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasure” fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

984 7—8

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan, — Horvat A. Varazsdon.

Pályázati hirdetés.

Muraszentrárton róm. katolikus iskolaszéke a

másodtanító állásra

pályázatot hirdet. Fizetése 700 korona, 2 öl fa, egy szobás lakás.

Pályázati határidő október hó 14.

520 1—1

E L N Ö K S É G.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli bevásárlási utaimról hazatérve raktáramat a legdívatosabb

női-, leány- és gyermekkalapokkal

szereltem fel. — Nagyrabecsült látogatósaikat kérve vagyok kiváló tisztelettel

Weiser D. divatterme Varažd,

521 1—1

a megyei takarékpénztár épületben.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy **Csáktornyán a Deák-utcában** (a PECSORNIK-féle vendéglő átellenében) egy *az* „**ARANY CSILLAGHOZ**” címzett nagy raktárú

fűszer-, csemege- és vegyes- kereskedést

nyitottam. — Sok évi működésem által szerzett bő tapasztalataim, valamint elsőrendű bevásárlási forrásaim megbízhatósága, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy nagyrabecsült vevőim legfokozottabb igényeinek is megfelelhettek.

Becsés pártfogásukat kérve, biztosítom a leglelkiismeretesebb és legpontosabb kiszolgálásról.

Csáktornya, 1905 október 1.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Premecz Miklós